

□ Geen water, geen elektriciteit

De Afrikaanse ziekenhuizen beschikken over belachelijk weinig middelen en moeten in moeilijke omstandigheden opereren. "De operatiezaal is meestal beperkt tot het strikte minimum. De laatste keer dat ik in Djuma was, hebben we er twee dagen over gedaan om ze weer gebruiksklaar te maken. De verlichting laat het vaak afweten, want zonnepanelen vormen de enige elektriciteitsbron. Verder moeten we ons met generatoren wapenen tegen stroompannes. Bovendien beschikken we maar zelden over stromend water: we wassen onze handen in emmers of in reservoirs die uitgerust zijn met een kraantje. Operatielinnen wordt gewassen met de hand en gedroogd in de zon. Tijdens het regenseizoen kun je maar beter voldoende reservelinnen meebrengen, anders lopen de operaties vertraging op."

□ Vastberaden en goedgeluimd

Wat treft dr. Blondiau telkens weer tijdens zijn reizen naar Afrika? De mentale kracht van de mensen, ondanks hun armoede. "Ze hebben dringend geld nodig, maar de overheid zit zonder middelen. De administraties zijn verlamd, de ambtenaren krijgen hun loon niet langer uitbetaald, en het ziekenhuispersoneel moet hemel en aarde bewegen om toch enigszins zijn werk te kunnen doen. De ziekenhuizen krijgen trouwens geen subsidies meer en moeten aan 'zelfbeheer' doen. In Djuma verdient het verplegend personeel hooguit 50 dollar per maand. In Rwanda zijn de etnische problemen nog duidelijk voelbaar, terwijl er in Congo nog altijd gewapende conflicten woeden. In Bukavu hoorden we geregeld gewerschoten. Maar ondanks al die rampspoed en armoede houden de bewoners er toch de moed in en verliezen ze er hun glimlach niet bij. Ik heb trouwens de grootste bewondering voor het "klinische talent" van de Afrikaanse artsen en voor hun doeltreffende onderzoeksmethoden. Ze zijn daarbij uitsluitend aangewezen op hun handen en hun stethoscoop. Soms kunnen ze ook wel een echografie uitvoeren, wat bijzonder nuttig is om de diagnose te verfijnen."

MINI-CV VAN DOKTER BLONDIAU

- 1962: diploma geneeskunde en specialisatie tropische geneeskunde.
- 1963-1966: burgerdienst in de Lever-plantages in Congo.
- 1966-1973: specialisatie chirurgie in het ziekenhuis van Anderlecht (dat later omgedoopt wordt tot Joseph Bracops-ziekenhuis).
- 1974-2003: chirurg en nadien hoofd van de afdeling digestieve chirurgie van het Joseph Bracops-ziekenhuis.
- 2004: eerste missie voor Artsen Zonder Vakantie in Bukavu (Democratische Republiek Congo).

□ Een druppel op een hete plaat

En u, wat hebt u opgestoken van die ervaring? "Het geeft me voldoening om mensen te kunnen helpen en tegelijkertijd geneeskunde te kunnen blijven beoefenen. De bevolking is bijzonder opgetogen als ze ons ziet arriveren met materiaal en geneesmiddelen. Ook al zijn onze acties niet méér dan een druppel op een hete plaat, toch geven ze patiënten en artsen extra moed. Ze waarderen het dat we ons om hen bekommeren en hen niet in de steek laten, en zijn ons uiterst dankbaar. Tijdens de missies ligt het werkritme hoog, ondanks de lastige weersomstandigheden. Toch keer ik telkens weer terug uit Afrika met een dubbel gevoel. In Djuma hadden de lokale radiozenders onze komst aangekondigd en waren de patiënten massaal afgezaakt naar het ziekenhuis, soms na een voettocht van tientallen kilometers. Zo'n honderd patiënten kwamen in aanmerking voor een operatie, maar we moesten een selectie maken en konden alleen de dringendste gevallen opereren." Nadien namen de lokale artsen de fakkel over. Probleem was wel dat ze niet gespecialiseerd zijn in chirurgie en dus niet alle operaties aankonden. In afwachting van de volgende missies van "Artsen Zonder Vakantie"... □□□

Meestal is er geen stromend water: we wassen onze handen in emmers of in reservoirs die uitgerust zijn met een kraantje

→ "Ook al zijn onze acties niet méér dan een druppel op een hete plaat, toch geven ze patiënten en artsen extra moed."

HEEL BIJZONDERE VAKANTIES

De vereniging "Artsen Zonder Vakantie" wordt opgericht in 1981. Drijvende kracht is dokter Frans De Weer, chirurg in het ziekenhuis van Bonheiden. Tijdens een vakantie in Afrika bezoekt hij een centrum voor gehandicapten. Daar vraagt men hem waarom hij geen poliopatiëntjes komt opereren in plaats van op vakantie te gaan. Hij stemt meteen toe... Samen met twee collega's organiseert hij een eerste zending naar Kameroen. De plaatselijke bevolking dringt aan op extra missies, waarna "Artsen Zonder Vakantie" uit de grond wordt gestampt. Vandaag besteden meer dan 320 vrijwilligers - chirurgen, specialisten en werkende of gepensioneerde verpleegkundigen - er een deel van hun vrije tijd aan en stellen ze hun ervaring in dienst van Afrikaanse ziekenhuizen. In totaal goed voor 1,75 miljoen euro medische prestaties... AZV is een ngo die sinds 1997 erkend is door de overheid en gefinancierd wordt met subsidies van DGOS (Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking) en via fondsenwerving.

www.azv.be 015/40.08.88

